

Izjava vsek dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XIII. Cena lista
je \$5.00. Entered as second-class matter January 22, 1910, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Subscription \$5.00
Yearly.

Uredilski in upravilski pro-
stor: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication:
2657 S. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

ŠTEV.—NUMBER 222.

Chicago, III., sreda, 22. septembra (Sept. 22nd) 1920.

POLJAKI SE BRANJO DATI OROŽJE IZ ROK.

JAPONCI IZPRAZNILI KABA ROVSK.

Razorozitev je najtežje vprašanje v Rigi; liga narodov se bavi s poljsko-litvinskim sporom.

Riga, Letonija, 21. sept. — Preliminarni sestanki med poljskimi in ruskimi delegati se nadaljujejo, toda do definitivnega sporazuma za premirje še ni prišlo. Kot se čuje, je sovjetski princip razorenja največja ovira za sporazum. Sovjetska Rusija ima razorenje in zmanjšanje poljske armade kot glavni pogoj za mir. Poljaki pravijo, da ne bodo sprejeli razorenje točke in ročoče s svojimi zmagami. Rusi stope na stališču, da vojni položaj zadnjih partnov in spremenil nizhovega mirovnega programa in da je rdeča armada se vedno močna in sposobna za ofenzivo, kar se bodo Poljaki lahko prepricali, ako nočejo skleniti hitrega miru.

Teritorialno vprašanje je manj komplikirano. Sovjetski delegatje pravijo, da vprašanje Bele Rusije in Ukrajine je že rešeno; obe deželi sta sovjetski republike v federaciji z rusko republiko. Poljaki bodo napolili vse sile, da dobe vzhodno Galicijo z olimjnimi vrelici, čeprav Curzonova provizorična mera izključuje te kraje iz Poljske in je Lloyd George izjavil, da se mora prebivalstvo samo izreči o svoji usodi.

Varsava, 21. sept. — Poljski generalni štab javlja, da so Poljaki reokupirali Tarnopol in Brod v Galiciji in dosegli reko Zbruc. V Volinijski so poljske čete zvezle Dubno. Na severni poljski fronti je položaj neizprenjen. Med russkimi četami je opaziti živahno gibanje in poljsko poveljništvo pričakuje, da bodo boljševiki pričeli z večjimi ofenzivnimi demonstracijami.

Pariz, 21. sept. — Deveta seja izvrševalnega odbora lige narodov je bila včeraj končana. Odbor se je pečal s posredovanjem med Poljaki in Litvinci in med Švedsko ter Finsko radi Alandskih otokov. Zastopniki Poljake in Litve so sprejeli sugestijo odbora, da prenehajo s sovražnostmi, dokler se njihova zadeva ne reši. Liga bo reševala poljsko-litvinski spor na prihodnih seji odbora v oktobru. Kar se tiče švedsko-finskega spora, poročajo, da je stvar blizu rešitve.

Tokijo, 20. sept. — Japonsko vojno ministrstvo je danes naznačilo, da so japonske čete izpraznile Kabarovsk v Sibiriji. Japonske garnizije, ki še ostanejo v Sibiriji, so ob železniški provinceji Uzur in v Vladivostoku. Vlada pravi, da so se politične razmere v Kabarovsku toliko izboljšale, da japonska garnizija tam ni več potrebna.

V japonskih političnih krogih prevladuje mnenje, da izpraznitve sibirskih mest pomeni, da bo Japonska pripoznala neodvisno rusko republiko v vzhodni Sibiriji.

STAVKA KANADSKIH MORNARJEV.

Sault Ste. Marie, Ont. — Generalna stavka mornarjev na kanadskih jezerskih parnikih, ki je pričela zadnji četrtek, je popolna. Vsi kanadski parniki na Velikih jezerih počivajo v tukaj-njenem pristanišču in v drugih lučah. Mornarji zahtevajo povisitev mezd. Stavko je odredila Mednarodna unija mornarjev v Ameriki. Parniki Združenih držav niso prizadeti.

Rudarji zaselejo rove v Angliji?

London, 21. sept. — Iz Lanak-sura poročajo, da se rudarji v Blantyre, osem milij od Glasgowja, prizadajo za osvojitev rorov, katere bodo operirali pod kontrolo Rudarske zveze. Oblasti v Glasgowu smatrajo gibanje zelo resnim in zahtevajo navodil od vlade v Londonu.

SUMLJIVO STRADANJE KORŠKEGA ŽUPANA.

ALI NI DNEVNO UŽIVANJE HOSTIJE HRANA..

London je postal skeptičen in pojavilo se je vprašanje, kdo ga nasičuje.

London, 21. sept. — Sinfajnovski župan MacSwney iz Corka na Irskem, ki je danes dovršil štiri deseti dan svoje gladovne stavke v brixtonski jedi in katerega so trije proglasili za mučenika, ki umira za domovino, je zadnje dni zbudil večjo pozornost kot pa prve tečevanja stradanja, ko se je smatralo, da si bo res vzel življence s prostovoljnimi postom.

Ves London je postal skeptičen glede MacSwineyevega posta in splošno vprašanje je nastalo: Kdo donaša korškemu županu hrano in kakšna je ta hrana? Nekatruj londonški listi odprije pisanje, da MacSwney všeč ves svet za nos in na skrivnem uživa gotova redilna sredstva. Ravnov to velja za enajst drugih sinfajnovcev, ki se "poste" že 41 dni v jedi v Corku. Ako teh dvanajst mož res ni užil ničesar ves ta čas, tedaj je malo manj kot eden, da so še pri življenu. MacSwney sicer sam pravi, da ga "sam Bog drži pri življenu" in njegovi katoliški prijatelji že govore o "čudežu", ampak danes ni več srednji vek in v dvajsetem stoletju je več nemogoče potegniti vseh ljudi s takimi pravljicami.

Buletin, ki je bil izdan danes zjutraj v brixtonski jedi o položaju MacSwineya, se glasi, da je njegov položaj neizprenjen. Korški župan senci sreča, da nima korški župan senci 97 stopinj temperature in tla mu utripa 47krat na minuto in sicer trikrat redno kot ura.

Neki uradnik v irskem oddelku vlade je dejal včeraj: "Najmanjšega dvoma ni, da MacSwney uživa gotovo vrste redilna sredstva kakor tudi ostali sinfajnovci v Corku. Županov slučaj je zelo eden. Njegovi prijatelji poročajo den za dnevom, da pada v onemost in smrtno agonijo, a kajib temu je vedno pri zavesti, govor z obiskovalcem in piše oziroma narekuje izjave. Governor ječe je včeraj poročal, da MacSwney lahko čita časopise in si pomaga pri umivanju.

Resnica je, da jetnik ne okusi jodi, ki mu jo ponujajo jetničarji, toda splošno mnenje je, da njevi prijatelji in morda njegova žena ter drugi sorodniki mu pričasajo redilna sredstva v obliki medicinskih kroglic ali v vodi.

Na drugi strani odločno zanjo njegovi pristaši, da uživa kakšno hrano. Njegov "duhovni svetovalec in tolažnik", kaplan Dominik, ki je dnevno pri njemu, je dejal včeraj, da MacSwney ne prejema drugega kot golo vodo, neke tablete in obhajilno jesti. Vprašanje pa je, kaj je v vodi in tableta. In končno — ali ni obhajilna hostija, katero prejema MacSwney dnevno, tudi redilna sredstva. Hostija je vendar močnata jed.

VOLITVE V NOVEM BRUS-WICKU.

St. John, New Brunswick, Kanada. — Governor Murray je razpustil provinčno zborstvo in razpisal nove volitve za 9. oktobra. Političarji so mnenje, da liberalna vlada hoče imeti volitve sedaj, ko farmarsko - delavska stranka v Novem Brunswiku ne tako razvita kot je v drugih provincijah Kanade.

Slepji delavci zastavljati v Angliji.

London, 21. sept. — Slepji delavci, ki izdelujejo kokare v tukaj-njeni tovarni, so stopili v stavko zaradi prenike plaste. London, 21. sept. — Iz Lanak-sura poročajo, da se rudarji v Blantyre, osem milij od Glasgowja, prizadajo za osvojitev rorov, katere bodo operirali pod kontrolo Rudarske zveze. Oblasti v Glasgowu smatrajo gibanje zelo resnim in zahtevajo navodil od vlade v Londonu.

STARO TRDNJAVA V ITALIJI RAZSTRELIJENA

TOVARNARJI V ITALIJI V ŠKRIPTCIH.

Mantova je zletela v zrak; pravijo, da je to delo anarhistov.

Milan, Italija, 21. sept. — Silna eksplozija, katero je bilo slišati in čutiti v Veroni, ki se nahaja 22 milij proč, je včeraj popolnoma razbršnila trdnjava Mantova. Pet oseb je bilo ubitih in več drugih je ranjenih; materijalna škoda je ogromna.

Policijske oblasti v Veroni pravijo, da sta eksplozijo povzročila dva moška, ki sta zmučeni v trdnjavu v karabinarski uniformi. Mogoče sta bila anarhisti, toda natančno še ni znano.

Mantova je bila staro trdnjava, ki je tvorila južnozapadni kot fortifikacij Quadrilatera na skraj Verone, katere so pričeli zidati Avstrije leta 1814.

Rim, 21. sept. — Delegatje tovarnarjev, ki posegujejo kovinarško industrijo v Italiji, so včeraj obvestili ministrskega predsednika Giolittija, da ne morejo odobriti njegove (Giolittijeve) formule za rešitev industrialne krize, ali ker ni druge poti, se bodo podali. Giolitti je odgovoril tovarnarjem, da je on odgovoren za izvedbo pogodb z organizacijo krvnarskih delavcev.

"Epoca" poroča, da so ministri soglasno odobrili Giolittijev načrt, ki ima po njegovem mnenju končati konflikt med kovinarji in tovarnarji. Da li je v tem načrtu zajamčena kontrola delavskih svetov v industriji, ni še znano. Zdi se, da je načrt naperjen proti tovarnarjem, toda delavci bodo nadaljevala pogajanja.

Socialisti nadaljujejo s pritiskom na ministrskega predsednika, da se skliče parlament nemudoma.

ODLOČNA AKCIJA JE PRE- PREČILA PLEMENSKI BOJ.

Chicago, Ill. — Trije zamoreci ubili belopoltnika Thomas E. Barretta, ki je imel navado, da napadajo zamorece. Zamoreci so prenehali z delom in so kupovali časnike na cestnem vogalu, ko je prišel Barrett in zakričal nanje: "Poberite se od tukaj!" Takoj po teh besedah je pobil nekega zamorce na tla. Po tem času je pristopil k drugemu zamorecu, a zamorec je potegnil nož in je srušil z njim preteča Barrettta. Zamoreci so zbežali za njimi so pa tekli Barrettovi prijatelji in kričali: "Zdravljajte jih!" Zamoreci so bezeli v katoliško cerkev sv. Gabrijela, Barrettovi tovariski so pa med tem raznesili vest, da je hotel oropati dom William Waltera, ki se nahaja blizu Bonfielda.

Kmalu po tej izjavi so trije drugi podjetniki obrnili hrbet organizaciji krvnarskih podjetnikov in so podpisali pogodbo z delavsko organizacijo.

Chicago, Ill. — Trije zamoreci ubili belopoltnika Thomas E. Barretta, ki je imel navado, da napadajo zamorece. Zamoreci so prenehali z delom in so kupovali časnike na cestnem vogalu, ko je prišel Barrett in zakričal nanje: "Poberite se od tukaj!" Takoj po teh besedah je pobil nekega zamorce na tla. Po tem času je pristopil k drugemu zamorecu, a zamorec je potegnil nož in je srušil z njim preteča Barrettta. Zamoreci so bezeli v katoliško cerkev sv. Gabrijela, Barrettovi tovariski so pa med tem raznesili vest, da je hotel oropati dom William Waltera, ki se nahaja blizu Bonfielda.

ZAMORECI UBILO DELAVCA.

McAllen, Tex. — Peter Roe je s sesalko napihval gumijast obroč za kolo tovornega avtomobila, ko je obroč nepreriakovano eksplodiral in ga na mestu ubil. Eksplozija mu je odtrgala zgornji del lobanje.

DRHAL JE UBILA ZAMORCA.

Kankakee, Ill. — Tukaj je bil ustreljen neznan zamorec od drhal, ki ga je lovila na obtožbo, da je hotel oropati dom William Waltera, ki se nahaja blizu Bonfielda.

SEISMOGRAF JE ZAZNAMOVAL SILENI POTRES.

Washington, D. C. — Seismograf na univerzi v Georgetownu je zaznamoval silen potres, ki se je vršil okoli 3.300 milij proč od Washingtona. Zemlja je trešila od 9:58 a. m. do 12:40 p. m. Nahajali sunki so bili ob 10:40 p. m.

ZENSKI ŽIVOT NAJDEM PRI GROBU PREDSEDNIKA.

Cincinnati, O. — V bližini groba predsednika William Henry Harrisona so našli život žene, Zgorenje del je bil pokrit z debelom apnenim plastjo, kar govorja, da je morilce imel namen uničiti tužil. Glave, rok in nog pa niso našli po daljšem iskanju.

Chicago in okolica: V četrtek jasno in hladno. Južnozahodni veteri. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 79, najnižja 70. Solnce izide ob 6:35, zide ob 6:50. V četrtek zjutraj ob 3:29 je pričetek jeseni.

NOVA TAKTIKA KRZNARSKIH DELAVCEV V STAVKI

DELAVCI SE NE MARAO PO-GAJATI S PODJETNIŠKO ORGANIZACIJO.

Podjetniki bodo morali pristati na delavsko zahtevo.

New York, N. Y. — Ko je organizacija krvnarskih podjetnikov s svojo osmisljajočnostjo in trmovljaljstvo prisilila krvnarske delavce do stavke, so bili podjetniki tako prepirčani, da razbijajo delavsko organizacijo, da še niso na to, da se lahko zgodi.

Prve tedne ni hotel nobeden podjetnik kaj slišati o pogajanju z organizacijo krvnarskih delavcev.

Sreča nekaterih podjetnikov se je še omejila, ko so spoznali, da je organizacija krvnarskih delavcev in delavsko organizacijo podpisala pogodbo z organizacijo krvnarskih delavcev.

Podjetniki so se zmotili v delavcih. Morris Kaufman, ki je ravnatelj vseh organizacij krvnarskih delavcev, je izjavil, da so delavci podpisali pogodbo z organizacijo krvnarskih podjetnikov.

Freeman, sploh bo podvzel koralke, da je Kaufman ne bo govoril.

Zdravili so se vsi kramarji, podjetniki, bankirji in bankirki, ki prisegajo na zastavo republikanske stranke in imenovali so "vigilanti" komite, ne da bi jih katera oblast pooblaštila v to. Ta "vigilanti" komite je zagrožil, da razbijajo shod, če bo govoril Freeman, sploh bo podvzel koralke, da Freeman ne bo govoril.

Freeman se ni ustrrazil teh groženj in zaupal je v ustavo, ki mu garantira prostoto besedo. Prišel je v mesto in pronašel, da so biznismani s pomočjo pesti legionarjev zagospodarili avtokratično shodo.

Se pred shodom so se nazadnji kralji učinkno drhal, da naj nastopi proti govornikom delavskih farmarskih strank. Ali so se takrat podkupovanji in drugi nezgodnosti. Rudarji pravijo, da se ne vrnejo na delo v rudniku te kompanije, dokler ta sistem ni odpravljen. W. A. May, predsednik te premogovniške družbe naznanja, da bo preiskal vse pritožbe rudarjev.

Springfield, Ill. — Sem je dosegel Lewis, predsednik rudarske organizacije U. M. W. of A., da se snide z John Wilkinsonom, predsednikom iz oklahomega distrikta, da se razgovarja o stavkovni situaciji rudarjev v Texasu, Arkansasu in Oklahomi.

Lewis bo njemu predložil tudi zahteve rudarjev v Texasu, ki prejemajo dnevno mezo.

Po konferenci s predsednikom iz druge Washington je Lewis odobril stavko rudarjev v državi Washington.

GONJA PROTIV SOCIALISTOM V NEW YORKI LIMELATU-RIJE JE ZOPET PRICELA.

New York, N. Y. — Nazadnji elementi so pričeli zopet z gojno proti izvoljenim socialistom pri nadomestnih volitvah, ko so zasedli svoje sedeže v legijsk

Novice iz Jugoslavije.

Položaj na Reki. "Neue Zuericher Zeitung" pričuje zanimiv razgovor svojega poročevalca z D'Annunzijevim "ministrom za zunanje stvari" o položaju na Reki. Poročalec se je predvsem interesiral o vprašanju zasedbe Reke po regularnih italijanskih četah in o vedno veči opoziciji proti D'Annunziju v mestu samem. D'Annunzijev minister je zavračal vse, da bi bil zasedba Reke po regularnem italijanskem vojaštu kot izmisljeno in neosnovano, ker bi to pomenilo D'Annunzijev odhod z Reke. Glede italijansko-francoske pogodbe je omenil, da je italijanski minister za zunanje stvari Sforza sporočil D'Annunziju, da se je razgovarjal v Spaniji z Milerandom in Lloyd Georgom, ki naj bi bila pritrdila aneksijo Reke po Italiji. D'Annunzio ne prizna nikdar odločitve Zvezne narodov, ker smatra to zvezo za orodje angleškega in francoškega imperializma. Notranjopolitični položaj na Reki se je v zadnjih dveh mesecih znatno poslabšal. Zlasti trgovci povzročajo D'Annunziju veliko težav in skrbi. To ni edino, če se pomisli, da je Reka izgubila v vojni vso trgovino. Mir je položaj se le poslabšal. D'Annunzio je "osrečil" Reko svojo pogojo. Reka je prisla v gospodarskem oziru z dežja pod kap, ker se trgovci in obrtniki niso mogli spazarskini z njim, ki je postal D'Annunzijev na strani delavev. Pri zadnji veliki stavki je priznal vse delavske zahteve in jih ustanovil. Kar se tiče politične pozicije, ima D'Annunzio sedaj lahko stalište, ker je izgnal vse Hrvate z zemlje svoje države. Samo v Zagrebu je sedaj 5000 hrvatskih beguncov z Reke. Za dokazovanja poročevalca, da Jugoslavija potrebuje Reko, je kazal minister malo razumevanja. Niti izgled Trsta, ki je še brez eksportnega zaledja in je danes skoraj mrtv, ni izdal veliko. Poročalec je nato pripomnil, da je vojna neizogibna, nakar je odgovoril minister. Mi potrebujemo Reko. Reka je tribuna svo-

bode. Od tu lahko širimo moderne ideje pa naši volji, od tu lahko podpiramo vsako gibanje po neodvisnosti. Z Reko mora priti duševno prerojenje Italije in iz Italije prerojenje vsega sveta. Ali je D'Annunzio za to sposoben? On je pač že prevečkrat pogorel. D'Annunzio podpira sinnfeimeve na Irakem, istočasno pa ponuja italijanski vladiti čete za Albanijo, z ruskimi boljševiki je v prijateljskem razmerju, istočasno pa se pogaja z madžarsko reakcijo za nabavo orožja. Poročalec sklepa iz zabave z D'Annunzijevim ministrom, da posljaja tla na Reki vroča. D'Annunzijevi legijonarji so se navečili in odhajajo dnevno nazaj v Italijo. Opozicija je vedno večja. Italijanske oblasti, ki so bile tudi na Reki in s katerimi se je švicarski poročalec seznanil v vlaku, pravijo, da se bliža konec D'Annunzijeve vlade počasi, toda gotovo.

Velikna zmaga socialistov na Koroskem. V občinskih volitvah na Koroskem je odnesla socialistična stranka veliko zmago. Vsega skupaj je bilo izvoljenih 570 socialistov v 27 občinah.

Na Pliščanju na Štajerskem je že od nekdaj vzelilo tercijalstvo ter so prav pogosti slučaji verske bliznosti. Za to skrbe vsakokratni župniki, ki so menda za to "popolno" faro posebej izbrani. Tudi sedanji župnik g. Jakob Rauter ima tako priznjene obvezvalke, da so mu za god napravile velikanski kres. Za kres sta tercijalki Roza B. in Teresija P. značili več dni dražje in vejevale: ako pa jih kmet naprosi za pomoč pri delu, pa pravita, da nimata časa. Tercijalke so si nabavile tudi smodnika, da so pokali možnarji. Pri tem so začeli ves gric in Zagrajskih milin. S pomočjo rožnikov se je polar jidva omejil. Ali je potrebno takino očitno mališkanje.

Kaj se pripravlja na Koroskem? Čim dalje jasneje je, da je antantina komisija, ki pripravlja ljudsko glasovanje na Koroskem dočela zadreda v nemško-italijansko strugo. Za enkrat sicer še ni popolnoma odpravila demokratične čete, toda očitno dela na to, da kmalu ustreže Nemcem in Italiji.

nemara tudi za to, ker je v tej gospodični hiši nekaj, kar mu je nekote vsljevalo spoštovanje. Samo edini Kmitic ni bil podložen temu vplivu ter je šel dirno pojavljati te resne oči in spodna rcta; toda kasij Kmitic je bil njen ženin.

Vsi ostali kavalirji, od Volodijevskega in do surovskega pruskega dvornika ter samega knjaza, so bili manj svobodni v občevanju z njo, nego z ostalimi gospodinjami istega stanu. Knjaza je sicer premagovala strast, toda ona mu je odgovorila, ko je stisknil nekoč v kodiji nogo in ob enem dejalu: "Ne boj se . . ." da je prisiljena biti se, da bi poaneje ne občivalovala zaupanja, ki ga je stavila vanj. Bogoslav je postal zbegu ter se je vrnil k prejšnjemu načinu pridobiti si njeno sreco.

Toda njegovu potrebitljivost se je sčasoma izčrpala. Polagonia je jutri tudi pozabljati na ono grozno prikazite, katero je viden v smuči dandje pogosteje je misil na to, kar mu je svetoval Šakovč, kakor tudi na to, da poginjo vse Bileviči na vojni in strast ga je mučila čimdalje huje, kar se je nakrat pripetilo nekaj, kar je ves počelo v Tavrogih popolnoma izprenimo.

Neki dan je prisla liki streha novica, da je vzel Šapieku Tikkotin in da je knez hetman izgubil življenje v grajskih razvalinah.

Na to novico se je Bogoslav nemudoma postavil v Kraljevec in se skušal kniti s svedskimi ministri in izbornim knezem.

Tam se je zamudil delj, nego je sam misil. Med tem pa so v Tavrogu jeli dohajati oddelki prvakih in celo svedskih vojsk, radi česar je prisko na beli dan, da je Bogoslav privrženec Svetov, kakor tudi njegov stric Janč.

K temu je prislo se to, da je poizvedel ob tem času mednik rošenski novice, da so vojaki Löwenhaupta počeli njegovo rojstno hišo Bileviči, pobili poprej žmudski vataše ter ugonobili sedaj delzelo z ognjem in mečem.

Mednik je odšel, da bi sam ogledal izgubo in knez Bogoslav ga ni pridrževal, marveč ga je celo spodbudil k odhodu, govorč:

"Sedaj lahko razumete, demu sem vas pozval v Tavrog, kajti naravnost rečeno, le meni se imate zahvaliti za življenje."

Alenka je ostala sama z gospodično Kulčevičevim ter se takoj zaprla v svoje sobe: nikogar ni hotel videti razunek nekoliko žensk. Ko so ji pa prinesle novice, da se pripravlja knez na vojno s Poljaki, ni hotela tega verjeti. Prepričati se je hotela o tem in pozvala k sebi Hasslinga, dobro vedova, da bi pove mladi Skot resnico.

On je takoj dospel, zadovoljen, da lahko vsači za jedino minuto goveri z njo, ki mu je nadvladal dušo.

Bilevičeva ga jame spraševala:

"Povejte, prosim vas", je začela, "ali je rečica, kar se govori v Tavrogu, da ni umrl knez vojvoda savadne smrti in da so ga razsekali s sabijami. Drugi zopet govore drugače. Kakšen je bil torej varč njegove smrti?"

Hassling se je nekoliko obotavjal, na to pa je zardel in dejal:

"Iščalom tudi v tem oziru. Komisijska je namreč odločila, da pusti v coni A našo upravo, naše orožnike in vojske le toliko časa, dokler bo ista pri nas mir in red. Istočasno pa dovoljuje prehod v našo cono najhujšim nemškim izzivcem, ki bodo že poskrbeli, da se mir in red prekršita. In res že prihajači počila o krvavih spopadih, vložnih in ropih, česar vsega ni bilo vse leto, dokler je bil dohod Nemške vlade je bilo brez uspeha.

Izseljevanja v Ameriko se je zoper začelo na debelo. Največ se izseljuje ženske. Izseljevanju so prav krive še neurejene razmere, saj dela in jela bi bilo v naši državi za vse dovolj.

Velikost Prekmurja. Poprej madžarsko Prekmurje, ki ga ima zasedenega naša država, meri bližu 165.000 oralov s približno 95.000 prebivalci, od katerih je 59.000 katolikov, 34.500 protestantov in 1500 židov. Po narodnosti je 80.000 Slovencev, 13.000 Madžarov in 1500 Nemcev.

Mesto Celje steje 6301 prebivalca, od katerih je 4835 Slovencev, 1279 Nemcev in 187 oseb brez prednosti. Leta 1910. so našli 1.204 Slovencev in 4807 Nemcev. Sedaj šele je prisla na dan, kako kričivo so zapisovali Slovence.

POSLEDICE KRIGCEV POGOVORIL O "BOMBNI ZAROTI."

New York, N. J. — Fantastična poročila v kapitalističnih dnevnih o "nameravanem bombnem napadu" na zvezni carinski urad v New Yorku so kriva, da sta skoraj dve tretjini nameščenih v omenjenem uradu ostali doma. Za vzrok so navedli "najnovejšo opravke" ali pa "bolezen," toda vsakdo ve, da so tih splašila bedasta poročila o "bombni zaroti."

Mestni in zvezni policijski organi niso mišljali še nobenega sledu, ki bi vodila do razkritja, kdo je kriv eksplozije v Wall Street zadnjih teden, katera je tirkala 12.000 ljudi. Torej so si vse želeli, da so pokali možnarji. Pri tem so začeli ves gric in Zagrajskih milin. S pomočjo rožnikov se je polar jidva omejil. Ali je potrebno takino očitno mališkanje.

Kaj se pripravlja na Koroskem? Čim dalje jasneje je, da je antantina komisija, ki pripravlja ljudsko glasovanje na Koroskem dočela zadreda v nemško-italijansko strugo. Za enkrat sicer še ni popolnoma odpravila demokratične čete, toda očitno dela na to, da kmalu ustreže Nemcem in Italiji.

Stavka pristaniščnih delavcev v Veraoruzu.

San Antonio, Tex. — Semkaj je prislo poročilo, da je v mehiškem pristanišču Veraoruzu ustavljeni vse delo vseh stavke 1500 pristaniščnih delavcev, ki zahteva povišanje mezde. Da je poročilo o veliki stavki težljih delavcev v federalnem distriktu Mehike. Posredovanje mehiške vlade je bilo brez uspeha.

PROBNJA!

Bad bi izvedel za svojega striča po imenu Joe Spendal, doma iz Mirnepeči na Dolenskem. V Ameriki živa že okrog 20 let, pred petimi leti je živel nekje v Clevelandu, Ohio. Kje se sedaj nahaja, ne vem. Poročati mu imam zelo važne stvari. Cenjene rojake in rojakinja uljudno prosim, če kdo ve za njegov naslov ali ve kaj o njem, da mi to nemudoma poroča, za kar se že v naprej zahvalim. Ako bude pa sam tisti ta oglas, naj se mi prijaviti na sledeni naslov: Anton Spendal, 1138 E. 60th Street, Cleveland, Ohio.

POSEBNA RAZPRODAJA

za soboto in pondeljak dne 25. in 27. septembra t. l. po zelo snižani ceni. — Na prodaj je 800 parov moških, in deščnih čevijev, 500 parov moških in za mladencs ručenih in vijavih čevijev in prihranite si lahko od 50c do \$1.00 na par. V čeviji imamo čevije različne velikosti. Čevije, ki so vredni \$2.00, lahko dobite za 67.00. Mladenske čevije lahko kupite in si prihranite po 50c do \$1.00 pri vsekem paru.

Imamo tudi mnogo raznovrstnih ženskih čepat in slapi po zelo snižani ceni na prodaj.

Če mu kupovati kje drugje, pride in si ogledite naše blago, ter se priripite sami. Se Vam ujedno priporočamo! PENCIL SHOE STORE, Ringo, Kans.

NA PRODAJ JE

stavbišče (lot), ki meri 45 čevijev široko in 120 čevijev dolga, to je ena in pol lota. Prodaja se po nižji ceni in tudi na lahe obroke, prvo naplačilo po dogovoru s kupcem ravno tako tudi za obroke, nobenega interesa in tam štiri meseca časa za izplačati. Lep in ugoden prostor za naprednek, pridržka za kokšino reho. Stavbišče se nahaja v prijaznem mestecu Gilzeber, Minn. Tu je dovolj dela v zelenih rudnikih in sedaj se odpirajo rudniki, ki niso obratovali že deset let. Na razpolago so vse listine, katere imam jaz pri sebi. Ako kateremu veseli, naj si ogleda prostor, ki je na Indiana Ave., So. Gilbert, Minn. Stavbišče je vse ograjeno in ograja pripada k zemljišču. Torej štiri meseca časa za izplačevanje. Prodaja pa vsega tega kar sem namenjen oditi v rojstni kraj v staro domovino. Vsa druga pojasnila se dobre pri Fernbach, 611 Pleasant St., Kenosha, Wis.

NE SMETE BITI BREZ TE KNIGE.

Gotovo ste podjetni in ambiciozni — Želite se povpeti. Brez znanja angleščine ne prideš v tej deželi. Narodite si knjige, ki vam bo odprla velik zaklad angleških besed. Vsaka slovenska hiša bi moral imeti Angleško-slovenski besednjak, ki ga je ustavil Dr. Kern. Cena mu je \$5; naročite ga na ta naslov:

DR. F. J. KERN

6202 St. Clair St., Cleveland, O.

Istotam lahko naročite Zormanove pesmi za \$1.25, ki bodo prijete mladi in stare.

PREKLIC.

Podpisani s tem preklicujem in vzamem svoje besede nazaj, katero sem govoril proti Joe Certiču.

John Ermenc.

GRAMOFONSKA PLOŠČA

Preklic po certiči

— Volna salga ur in sletnine

— Wm. Sitter Co.

5005 St. Clair St., Cleveland, Ohio

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO

MIZARJE in sto delavcev za delo pri jeklenih in železničnih železničnih vozih in 25 pomagalcev. Oglasite se pri:

ROCK ISLAND LINES
124th Street and Ashland Ave.
Blue Island, Ill.

RAD BI IZVEDEL

za svojega očeta Jošta Justina, doma iz Pustnik (z Lučenjem), Jugoslavija. V Ameriki je že dolgo vrsto let in nič ne piše: tudi ne vem ali je še živ ali ne. Umrla mu žena v staru domovini in pustila tam še eno heč živo. Cenjene rojake uljudno prosim, če kdo ve za njegov naslov ali ve kaj o njem, da mi to nemudoma poroča, za kar se že v naprej zahvalim. Ako bude pa sam tisti ta oglas, naj se mi prijaviti na sledeni naslov: Anton Spendal, 1138 E. 60th Street, Cleveland, Ohio.

GROZDJE! GROZDJE!

Frank Zarnik želi prodati okrog deset TON grozdja, dobrega grozinja Grozdje se prda ceneje, kot se more sploh kje drugje kupiti. Nadalje, ako katerega veseli, sta na prodaj tudi dve posesti, ki meritata skupno sedem akrov zemlje, vse zasajeno z vinsko trto in sadnjim drevo, po največ bresev in hrnuč, prda se takoj, da se prigraji kupec in sicer z vso letosnjo letino skupaj in po zelo zmerni ceni. Kdor hoče ali želi to kupiti, naj se nemudoma oglaši pri: Frank Zarniku, P. O. Box 39, Midway, Pa. (Wash Co.)

NAZNANILLO.

Baggley, Pa. — Članom in članicam društva štev. 13, S. D. P. Z. v Baggley, Pa. se naznača, da je bilo sklenjeno na zadnji redni seji dne 12. septembra t. l., da mora na prihodnji seji meseca oktobra plačati vseh članov v članico po EN DOLAR v društveno blagajno; ta zaključek velja za vse, tudi za oddaljene člane društva, in enako tudi za bolnike, vsak mora prispeti to sveto v društveno blagajno. Naslova blagajna je čisto prazna. Nadalje opominjam vse člane našega društva, da se naj bolj pogostoma udeležujejo društvenih sej, kjer društvo šteje nad 60 članov, ki se jih pa pride po 15 do 20. Torej cenjeni sobrate in sestre, če vam je v resnici za obstanek društva in za našo slavno zvezo, delajte v njeno korist. Torej vam se na sejo in dne 10. oktobra t. l. v uru popoldne v našem domu. Z britanskim pozdravom, John Arb, ustanovitelj društva "Večernica" štev. 13 SDPZ v Baggley, Pa. (Adv. Sept. 18-22).

SIVKARTA IN TRSTA V NEW YORK STANE SAMO \$

Inozemstvo.

Krasin je nakupil velike zaloge blaga v Angliji.

London, 21. sept. — Londonski listi poročajo, da je Leonid Krasin, ruski sovjetski komisar za trgovino, ki je že drugič v Londonu kot zastopnik ruske trgovske in diplomatske misije, nakupil velike zaloge raznega blaga za Rusijo. Med drugimi rečmi je Krasin kupil 36.000 jardov enjavega sušna, ki se izdeluje v Londonu za ameriške vojaške uniforme. Dalje poročajo, da je Krasin nakupil veliko zaloge živil in deset milijonov komadov cigaret.

Casniki v Londonu vprašujejo, kako je to, da angleška vlada dovoli kupovanje blaga na debelo, ko pa trgovska zveza med Anglijo in Rusijo še ni sklenjena in diplomatska zveza je suspendirana, če ne pretrgana.

Francija se amerikanizira.

Pariz, 20. sept. — Jasno je, karor piše socialistična "L'Humanité," da so se pričeli amerikanizirati ne le francoski kapitalisti v svojih podjetniških metodah temveč tudi političarji. Ministrski predsednik Millerand, ki upa, da bo v četrtek izvoljen predsednik republike, je odpril kampanjo za spremenitev francoske uставne. Po njegovem mnenju je treba francoskemu predsedniku dati tisto oblast, kakršno ima predsednik Združenih držav. Posedanji ustav je francoski predsednik le figura, ki razun ceremonialnih nastopov nimata nobene moči. Millerand pa hoče, da je predsednik aktivna in vodilna sila vlade, dočim naj bi bil ministrski predsednik le nekakšen poslovodja. Millerand je pa proti temu, da bi bil predsednik izvoljen direktno od ljudstva, je pa za to, da se parlament poveča s stanovalskim zastopstvom delavskih organizacij in industrijskih korporacij.

Komunistični kongres v Mehiki. Mexico City, Mehika, 21. sept. — Včeraj je bil tukaj otvoren kongres komunistične stranke. Zborovanje prvega dne je bilo zelo viharno. Tako zvani "žolti," ki nasprotujejo programu ekstremnih komunistov, so se večkrat spopadli v besedni bitki in tekmo najbolj vroče debate je potrljeval v dvorani. Zadet ni bil nikhe, toda seja je bila pretrgana. Nekaj članov Ameriške delavske federacije, ki se mude po opravilih v Mexico Cityju, je bilo na vzočih in moralni so poskušati napade na njihovo organizacijo.

Ameriški kapitalist je hotel kupiti polovico provincije v Argentiniji.

Buenos Aires, Arg., 21. sept. — Neki ameriški kapitalist, čigar ime ni znano, je nameraval kupiti 6400 štirjaških akrov sveta, ki tvori skoraj polovico provincije Santiago del Estero in je večji kot država Connecticut. Minister Gomez za notranje zadeve je preprečil kupcijo.

Oborožen nastop Jugoslavije proti d'Annunziju.

Rim, 21. sept. — Belgradska vlada je ukazala generalu Vasilju, poveljniku četrtne armade v Zagrebu, da naj z oboroženo silo prepreči vsak upad d'Annunzijevi čet Češ demarkacijsko črto.

Italijansko-jugoslovanska konferenca v Ljubljani.

Rim, 21. sept. — Dr. Anton Trumbić, jugoslovanski minister zunanjih zadev, in grof Sforza, italijanski minister zunanjih zadev, se sestaneta te dni v Ljubljani, Gorici, ali Opatiji glede jadranskega vprašanja. Kot se poroča, bo Trumbić zahteval Italijo in vse otroke, katere je zastopal predsednik Wilson, za Jugoslavijo.

Korejski revolucionarji pred sodiščem.

Seoul, Koreja, 20. sept. — Obnavlava proti Korejem, ki so obtoženi upora proti Japonski, se je ponovila. Japonski oblastniki priznavajo, da revolucionarno gibanje za neodvisnost Koreje še ni zatrdo v severnih in južnih provincijah Lijong-Jang.

Tokijo, 20. sept. — Tokajnji rasopisi pišejo, da so japonske liste, ki so izpraznile Kabarovsk v Sibiriji, na potu v Korejo, kjer je zapeljala revolucionarja.

Stavka premogarjev v Angliji je neizogibna.

London, 21. sept. — Malo je še upanja, da se prepreči stavka rudarjev, ki je določena na 27. septembra. Izvrševalni odbor Zvezne rudarjev je danes zopet imel dolgo konferenco z ministrom Hornejem, ali do sporazuma ni prišlo. Rudarji odločeno vztrajajo pri njihovi zahtevi za dva šilinga povisjanja meze in 14 šilingov snižanja cene premoga. Priprave za stavko se nadaljujejo na obeh straneh.

Vrangle zopet smaguje.

Pariz, 21. sept. — Iz Carigrada javljajo, da je baron Vrangle okupiral Orjehkov in železniško spajališče Petropavlovsk in ujem 2000 boljševikov severno od A-zovskega morja.

Dnevne prisake na Irakem.

Belfast, Irak, 21. sept. — Si-uoči so zopet izbruhnili izgredi med katoličani in protestanti v Belfastu. Izgredniki so metali ka-

menje in opeko drug na drugega, dokler ni prišla policija, ki je izstrelila salvo nad njihovimi gledavci v inih razpršila.

Bilo Waterforda je bil v nedeljo zjutraj izvršen napad na

ceto vojakov, ki je bil odbit. V Dublinu so oboroženi civilisti našli motorni avtomobil, katerega je spremljalo deset vojakov.

Dva vojaka in dva civilista so bili ranjeni.

Vabilo na plesno veselico

katero priredi:

Društvo "Friderik Engels"

štev. 343, S. N. P. J. v Hendersonville, Pa., dne 25. septembra zvečer v dvorani "Community Hall".

Vse brate in sestre in slavnostni društva iz Canonsburga, Lawrence, Bishop, South View, Pa., in vse rojake in rojakinje bližnjega okolice vabimo ujedno, da se mnogoštevilno udeležite te načne zabave, ker je to prva veselica v ti naseljini.

Igral bodo izvrsten orkester iz Pittsburgha, Pa.

Pričetek točno ob pol sedmih zvečer. Vstopnina za moške je 75c, ženske so prosle vstopnine.

Za vsestransko točno in dobro postreško bodo skrbeli veselilni odbor. Na razpolago bodo tudi raznovrstna darila. Torej prideš val in se znamni zabavljati, klici ODBOR!

250 JAJC NA DAN

"Mrs. Miller nam piše: "Od kar dajem 'HEN-PET' boljševikom dobitim po 250 ječi mesec same 31."

Vam si treba dvesti, kerda dajete vam tukaj "Hen-Pet". Vi se lahko zamenete, da vam bodo naslej dajti po sim in po letu. Ta tonika je nova iznajmljiva iskušenja kokosjerjev, ki je iztekel leta s skupinami pri svojih bolnikih. On je poznal kot eden najboljših kokosjerjev in prodaja "Hen-Pet" na podlagi jutrosti. Nezdovoljil ali denar manj. Poslite nam \$1. NATIONAL FORMULA NO. 378 Leeland Building, 4485 Sheridan Road, Chicago, Ill. za posrednika, da bo poslat \$2.00 za posrednika, ki bo posredoval tržnico kočino od maljene zdravstvene vrednosti. Denar se vrne, če bi ne bili zadovoljni."

Ste li bolni?

Nadi zdravniki, kateri so specijalisti v raznih boleznih, vam bodo pomagali v kratkem. Pridite k nam in se prepričajte. Mi imamo 35 let skupine v zdravljenju kroničnih bolezni, krvi, živcev in prebavnih organov, oslablosti, glavobol, reumatizem, obisti, jeter in drugih bolezni. Pogovor in nasveti prosti.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE.

311 Smithfield Street, PITTSBURGH, PA.

nasproti Post Ofice — drugo nadstropje.

NOBENIH STROŠKOV

Ne plačajo prejemniki v staro domovini za denar iz Amerike poslan preko.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street New York, N. Y.

Glavnica \$1000,000.00 Rezervni Fond \$30,000.00

Organizirana po postavah države New York,

Toraj Državna Banka

Prejemo denar na uloge pod najboljšimi pogoji, posojimo denar na varne tržni vrednosti.

Pošiljam denar v domovino najhitrejše in najvarnejše. Stoji v zvezi s starokrajskimi domaćimi denarnimi zavodi in je v stanju pošiljati vaš denar najhitrejše in najvarnejše. Pošiljate poslane po tej banki izplačujejo se v starem kraju našlownik v taku štirih tednov brez odbitka v celem odposlanem znesku. Denar po dnevnem denarnem tečaju in zaračunava denar po ceni tistega dneva, ko ga od vas prejme. O izplačanih nakaznicah dobiva izvirna prejemna potrdila podpisane po naslovnikih, katerim je bil denar nakazan in prejet. Te potrdila pošiljajo obdojaljalcem denarja na ogled, a za točno izplačilo celega nakazanega zneska jamči s celinskim premoženjem.

Ker se cene denarju menjavajo skoraj vsaki dan, banka zaračuna prejeti denar po tečaju tistega dne, ko prejme denar od pošiljalca in ga odšolje s prvo posto na odrejeni kraj.

Prodaja likarne za vse parniške črte preko oceana in Jadranskega morja. Zastopa vse pravredne parniške črte in je v stanju praskrbiti vam najboljši prostor na kateremkoli parniku, ako je to pravočasno naznante in pišete.

Za vse podrobnosti zaradi potovanja, dobivanje rojakov iz starega kraja, za dnevnega odhoda parnikov in za cene prevoza, obrnite se v svojem maternem jeziku na nas in podučili vas bomo ovsem potrebnom popolnoma brespično.

Rojaki, ki se dnevno obračajo na nas v svojih vsakovrstnih zadevah, katere izvršujemo vestno, ceno, hitro in točno, so z našim poslovanjem popolnoma zadovoljni. Ako se še ne nahajate med njimi, tedaj izvolite pri prvi prilikai požlikuti in prepričati se boste, da je res tako.

Priporočamo se vašo naklonjenosti in beležimo sprijateljskim pozdravom.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street New York, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino

Sedaj lahko pošiljamo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istrijo. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijsko, Bugarsko in Rumunsko. Jamčimo na vas poslati denar, enako kot pred vojno, da boda hitro in točno izplačan. Prodajemo likarne na vse linije. Uradne ure so: 8. junij do 5. avgusta. Pošiljate in nobote po 5.00.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Sedaj lahko pošiljamo denar v vse kraje na

Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istrijo.

Jamčimo na vas poslati denar, enako kot pred vojno, da boda

hitro in točno izplačan.

Prodajemo likarne na vse linije.

Uradne ure so: 8. junij do 5. avgusta. Pošiljate in nobote po 5.00.

Kapital vložen je pravilno in znesek blizu \$12,000,000.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podpora Jednota.

Incorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSEK.

Predsednik Vincent Cainer, podpredsednik Anton Hrast, Box 140, Canonsburg, Pa., gl. tajnik Mati Turk, tajnik bolniškega odbora Paul Berger, začasn. gl. blagajnik Frank S. Tavchar, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK.

John Underwood, predsednik, 406 Hay St., Springfield, Ill., Martin Želenikar, Box 270, Barberville, Ohio, Joe Radtke, Box 432, Smithon, Pa., Frank Somak, 5800 Prusser Ave., Cleveland, Ohio, John Ermenc, 1040 First St., LaSalle, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Peteršek, Box 436, Bridgewater, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Radtke, Box 73, Wick Haven, Pa.

Lee Kuhn, Box 240, Gilbert, Minn., za severozapad.

Mary Udovik, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

Nadzorni odbor.

Vincent Cainer, John Underwood in Matt Petrović.

Združitveni odbor.

FREDSEDNIK: Frank Sizer, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

JOHN TRZIĆ, Box 187, Lawrence, Pa.

JEKKO OVAN, 242 Englewood, Detroit, Mich.

JOE SHUK, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

MARY UDOVIK, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor.

Vincent Cainer, John Underwood in Matt Petrović.

Zdržitveni odbor.

FREDSEDNIK: Frank Sizer, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

JOHN TRZIĆ, Box 187, Lawrence, Pa.

JEKKO OVAN, 242 Englewood, Detroit, Mich.

JOE SHUK, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

MARY UDOVIK,

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopis se ne vražuje.

Naročnina: Zedinjene države (Ivan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oklepjanju n. pr. (September 1-20) poleg vsehga imenu in naslova pomeni, da vam je o tem dnevu potrebno naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

VOLILNI SKLAD IN STARI STRANKI.

Republikanski voditelji pripovedujejo, da je en sam republikanec nabral sto tisoč dolarjev za volilni sklad. Teh prispevkov gotovo ni nabral v kakšni tovarni pri delavcih, kajti ti prispevki so tako veliki, da se z njimi za silo prehrani skoraj petdeset tisoč delavskih družin skoz eno leto, ki stejejo po pet glav v družini.

V republikanski volilni sklad pride sploh zelo malo delavskih prispevkov. Da v republikanskem in kakor tudi v demokratičnem volilnem skladu ni suše, skrbe bankirji, finančniki in podjetniki. Ako gre med temi en sam prista republikanske stranke okoli, prav lahko nabere en milijon dolarjev in ne samo sto tisoč dolarjev.

Nekateri kritiki pripovedujejo, da ta marljivi republikanski "agitator" sploh ni hodil okoli drugih republikancev in prosil za prispevke, ampak je posegel v svoj žep in dal sto tisoč dolarjev pod raznimi imeni. Da stvari sumljiva, so pa natvezili bajko, da je nabral sto tisoč dolarjev med svojimi somišljeniki.

Ce primerjamo izdatke, ki jih ima republikanska stranka v volilni kampanji, s temi sto tisoč dolarji, o katerih pripovedujejo voditelji republikanske stranke takoj ganljivo povest, tedaj pomeni sto tisoč dolarjev toliko kot kaplja vode na razbeljeni kamen. Republikanska stranka bo potrošila miljone v sedanji kampanji, da si osigura uspeh pri volitvah v novembri.

Socialistični stranki niso miljoni na razpolago kot demokratični in republikanski stranki. Tudi delavska farmarska stranka nima miljonov. Obe opozicionalni stranki sta odvisni od prispevkov siromašnih delavcev in kmetov. Zaradi tega opozicionalni stranki ne sejeta denarja v volilni kampanji med volilce, ampak apelirata na zdrav človeški razum, ki govoriti vsakemu volilcu, da ne more glasovati proti svojim interesom. Vaak delavec ali kmet, de ne spada med tiste kmete, ki druge kmete odira, pa glasuje proti svojim interesom, če glasuje za kandidate starih strank.

Stari stranki imata dobro zvrhan volilni sklad in njuni govorniki tolajo volilce z obljubami in s frazami jih pa omamljajo. Opozicionalni stranki, pa nimata zvrhanega volilnega sklada, v njunih skladih ni denarja za tekoče in najpotrebnije troške v volilni kampanji, ampak njuni govorniki uče volilce spoznavati resnice, da lahko zavarujejo svoje interese, če bodo na dan volilne bitke pametno rabili glasovnico.

In to je razlika med starima in opozicionalnima strankama in sicer tako velika razlika, da je lahko spoznati vsakemu delavcu in kmetu, da bo svoj glas vrzel v vodo, če bo glasoval za kandidate starih strank.

Nova Utopija! — Profesor T. F. Rhodes Disher opisuje Markijske otroke v Tihem oceanu kot paradiž za naseljenike. Svoj članek je objavil v listu "Toronto Post". V članku pripoveduje, da išče tisoč ljudi dobre volje, ki imajo po tisoč dolarjev premoženja, da se naselijo na Markijskih otokih. Pred sto leti je bilo na teh otokih dvajset tisoč domačinov, od katerih je ostalo le še tri tisoč civiliziranih divjakov, ker jih je zdesetkala civilizacija. Na otočju raste vsakovrstni sadež v divjem stanju in stegniti je treba le roko in ga vtrgati, kadar občuti človek, da je lačen. Klima je ugodna. On priporoča, da se ustanovi naseljeniška zadružna za izdelovanje vseh potrebiščin.

Profesor je glede rodovidnosti, podnebjja in drugih reči pisal resnico in pogledati je treba le v leksikon in vsak se lahko prepriča o resnici njegovih besed.

Ali nekaj je pozabil profesor, kar je glavna stvar, da se uresniči njegov načrt. Težko je najti tisoč ljudi, ki so dobre volje. Prepričal se bo, da je te ljudi ravno tako težko najti, kot je bilo dr. Hertzki pred trideset leti težko spraviti skupaj izseljenike dobre volje, da se naselijo v njegovem "Freilandu" v Afriki. Dandanes hočejo ljudje tam ustvariti raj, kjer žive, neradi se pa podajo na dolgo pot in v kraje, katerih ne poznajo.

Ravnotako je pozabil povedati, kaj poreče francoska vlada, kajti Markijski otoki so francoska kolonialna posest, kajti zdi se, da je vprav sedanja francoska vlada najmanj naklonjena takim poiskusem, pa naj se delajo v Rusiji ali pa na njeni oddaljeni kolonialni posesti.

Stavkokazi in nesreča

Če pride do delavske stavke, tedaj trmoglavci podjetniki najmejo stavkokaze z namenom, da zlonjijo stavko delavcev za vsako ceno. Podjetniki ne vprašajo, če se stavkokazi zmožni opravljati delo, za katerega so najeli stavkokaze, ampak pri njih odločuje volja do stavkokazova, ne pa stavkokazove zmožnosti. Zaradi tega hudovali delavci se dogode večkrat nesreča, pri katerih so izgubljena tudi človeška življenja. Velebitnško časopisje najraja take dogodke zamolči, če je pa nezgoda obdušila splošno pozornost v Združenih državah, tedaj priobči fakte na tak način, da operajo podjetniki krvide, obdolže pa krvide strajkarcev, včasih in bolj redkom pa stavkokaze.

Nedavno se je dogodila v New Yorku nezgoda na cestnoželezniški železnic, pri kateri je ena ali dve bila ubita, šest v osmedesetih obeh pa ranjenih. Nezgoda je posledica kompanijske malomarnosti, kajti nezgoda se je dogodila na klanec, na katerega je treba, da vozijo izkušenji motorniki. Kompanija je pa najela stavkokaze in se ni prepričala, če so zmožni opravljati službo tudi na takih mestih, na katerih je treba trenzega, preudarnega in izkušenega motornika. Že pred dvema letoma se je komaj petdeset četrtje proč od mesta, na katerem se je zdaj dogodila nezgoda, pripravila strašna nesreča, pri kateri je bilo ubitih dva in devetdeset obeh in dve sto pa ranjenih. Tudi takrat je bila stavka in voz je vodil stavkokaz.

Značilno pa je, kako hitro se vrnijoči člani črne internacije z "liberalonki", kadar je treba udariti ali pa ovaditi na najbolj falotski način bojevnika za pravice.

Dokler je bival Kristan v Ameriki, ga niso člani črne internacije in monarhistični blagodičnici denuncirali samo enkrat pri ameriški vladi, pravzaprav pri justičnem departmaju. To delo so izvršili najmanj stokrat! In kaj se dosegli? Nič drugega kot blamažo. In če člani črne internacije in monarhistični blagodičnici se skominja po takih blamažah, naj kar nadaljujejo s svojim "ovaduštvom", kajti Kristan ne bo dobil zaradi falotih in lažnjivih denunciacij niti enega divjega lasu v glavo, ampak delo bo naprej za osvoboditev jugoslovanskega ljudstva, kakor je delal dozdaj. Kadar kuški lajajo, je znatenje, da ljudje jahajo.

Ako bi bile oblasti zaradi nezgode že prvkrat tročeli prijetje kompanijo, bi sedaj ne bilo nezgode skoraj na ravno istem mestu, kajti kompanijski ravnatelji bi stokrat premisili, preden bi nevečerni stavkokazu izročili voz, da ga vodi po nevarnejšem klancu. Ali prvkrat se ni ravateljem zgodilo nič. Uvedena je bila preiskava, ki pa ni drugoga povzročila, kakor da je kompanijski ravnatelje, ki so dali ukaz za najemanje stavkokazov, opravila krvide. Takih preiskav se pa kompanijski ravnatelji ne boje in zategadelj se ponavljajo nesreča.

Kar potolažijo naj se . . .

Sijajni sprejem, ki ga je privedlo slovensko delavstvo Etibinu Kristanu ob njegovem prihodu v Ljubljano, dasiravno je komaj dobr dve ur pred njegovim prihodom bila razglasena vest, da pride z večernim vlakom v Ljubljano, ker je Kristan sam želel, da se ne razglasi njegovega prihoda, da tako izostane hrupne sprejemne demonstracije, je nemilo dirlj v nos vso črno internacijalo od škofa doli do najbolj zabitega mežnarja, in do najnižjega "liberalonskega" uslužbenca v Zvonarjevih ulicah, takoj da se zda v potu svojega obrazu trdijo znižati in omalevati ta sijajni sprejem, ki ga je privedlo slovensko zavedno delavstvo svojemu sobojavlju.

V starem kraju vprašuje "Jugoslavija" — pribelalšče jugoslovanskih monarhistov, da bo moral Kristan dajati odgovor o svojem delovanju v Ameriki, če bo hotel igrati kakšno vlogo v politiki.

Gospodje, ki urejujejo to "pribelalšče jugoslovanskih monarhistov" naj se malo potolažijo radi sijajnega sprejema od strani delavstva in bodo prav kmalu prišli do zaključka, da Kristan bo treba prav nič pojasnjevati, kaj je počel v Ameriki, ker je bilo vse njegovo delo javno da ga je lahko vsakdo videl, kdo ni bil slepi ali pa tako zabit, kot so bili tisti "pribelalšči jugoslovanskih monarhistov", ki ne vidijo in ne dijijo, čeprav jih je narava obdarila s petimi čutmi.

Dostojno je, da se v Združenih državah nahaja najpodležji razred grabežev denarja, s kakršnim se ni bila kaznovana nobena dežela na svetu. Naši grabeži imajo moč, da podkupijo ali prisilijo časopise na molk, medtem ko ropajo mase in žrtve tujih tiranov in delajo dobiček iz njihove miserijske. Z veseljem objavljamo gornje pismo v nadu, da bo armenško dekliza dobiti pravico."

Cehoslovačko-bolgarska trgovska pogodba

Praga, 20. sept. — Čeho-Slovenija je sklenila trgovska pogodbo z Bolgarijo.

METEORITI.

Jasno do pike.

Slovenski bankir (ki ima denar slovenske jednote v svoji banki): Jaz sem za združenje jednot in zvez.

Člani: Za kakšno združenje?

Bankir: Za pošteno združenje.

Člani: Kakšno pa je pošteno združenje?

Bankir: Pošteno združenje, pravim jaz, pošteno združenje je, če vse jednote in zvez zdržijo svoj denar v moji banki. To je poštano združenje! Vsako drugo združenje se naj gre solit!

Moderni Neron: Kadar zopred pride eksplozija v Rimu (Wall Street), polovite kristjane (rdečkarje), kajti oni so krivi.

Nekaj ni v redu.

Novica, da so boljševiki ubili šest boljševikov v Petrogradu, je zelo sumljiva. Navadno se zgodi vsaka kvartira, da Trockij zapre Lenina ali Lenin Trockija, ali pa drug drugega ubijeta. What's wrong?

Eksa! Eksa! Eksa!

Velika rdeča zarota! Velikanska bomba je eksplodirala v rudniku in ubila 200 rudarjev! — V rovi Grabitall Co. je bila silna razstrelba. Rudarji, kar je še živih, sicer pravijo, da je katastrofa povzročila treskavi plin, ampak kompanijski eksperti so trdnega mnenja, da je bila bomba.

Zdaj se bo vrnila v New Yorku nova obravnavna. Vsi volilci, ki so ponovno izvolili pet izobčenih socialističnih poslancev, morajo biti zaslišani, obsojeni in izobčeni iz demokracije.

Profesor Loize Pire bo prihodnji den pojasnil, od kod je došlo dinošnik-železničar Antoine Korochets. Upajmo tudi, da se njegov priatelj Perdaine prijetju nauči, kaj je "roll call." Loize je zelo instruktiven človek!

Slabi, slabči časi! Kupite si matično čebulje in potodite vročo sočo za italijanski kapitalisti, ki so demisionirali.

Medtem nadaljujejo boljševiki v južnih državah z lindarskim terorjem kar pri belem dnevu.

Lone Cox je zadnje dni odkril, da ima kotel Harding trideset milijonov dolarjev za volilno kampanjo, oziroma za nakup predsedništva. Ce je to res, potem so gospodje v Wall Street malo nagnjivi. Podjetni oče mora vendar enako skrbeti za oba sina — in Cox je ravno tako dober sinček kot je Harding.

Pirčev stric bi moral takoj ovaditi pri Palmerju Pirčevemu stricu, ki so pred kratkim izvršili osmsti naglavi greh. Napadli so brezravnego profitarje! To je strašno! Kako se upajo? Napad na profitarje je vendar — blatenje dežele, ki daje Pirčevemu stricu kruh.

Ce se nam ne sanja, je bil pred veliko leti "velik tepež" na svetu. Ako se ne motimo, je bila tudi Amerika v tem tepežu. Zdi se nam, da je takrat veljal pravilo "work or fight," to je hoces, nočes, moreni delati ali pa odrinuti na fronto. Kakor slisimo, tepež je ni končne na svetu. Ce se nekdo ne laže, je bud tepež na vseh mejah Rusije. Potem takem je Rusija v vojnem stanju kot je bila Amerika — ako je nameč res bila. (Človek mora biti dandanes zelo previden, da se ne zaleti.) In je nas ne farboj, imajo tudi v Rusiji ameriško pravilo "work or fight."

Ampak — aks nismo v krievem — to pravilo je bilo pri nas zelo demokratično, patriotično in je imelo sto percentov svobode. Toda v Rusiji, ce nas ne varajo oči, kar čitamo, pomeni ravno to pravilo tiranstvo, sužnost in avtokracijo. Kako je torej s to stvarjo? Ce se ne motimo, je tako — kakor se vzame!

Važna brzojavka iz Jugoslavije: Vlada odločeno zanika nesnažno novico, da se je princ regent ozril. Res pa je, da se Srbija ženi z Albanijo.

Se eden meteorit naj pada: Squash, Jure!

K. T. H.

Enajsta redna konvenca J. S. K. J.

NADALJEVANJE Z RAZPRAVO PRAVIL.

Dopolanska seja 20. septembra

Zbornica je nadaljevala z razpravo pravil in pričele so dolge debate, v katerih so poselili skoraj vsi gl. odborniki in velika večina delegatov. Gl. blagajnik Brozich omeni, da glasom postav mora biti vsaki član obveščen od tajnika, da je bil suspendiran in tudi iz katerega vzroka in da tako suspendacija mora biti jasno zapisana v društveni zapisnik. Izveta je le suspendacija radi neplačanega asesmenta.

Nato je bil opozorjen gl. blagajnik Geo L. Brozich na neki odstavek v konvenčnem poročilu v Prosjeti, nakar se zelo razburil in izjavil, da dotedni odstavek ne odgovarja resnicam, ker ni vsej jednotin denar naložen na njegovi banki na Ely, ampak je naložen na vse bankah in da poročalec po rodu pristransko, kot to se čeprav pritožbe, da je poročal na zadnji konvenciji SSPZ, in da s tem "navaja vodo na njegov mlín" (Slovenska banke. Opomba poročala) in da mora biti dotedno popravljeno in pričeben seznamek, na katerej bankah je naložen jednotin denar. Poročalec izjavlja, ko bi on imel boljše informacije, bi podal popolnejše poročilo.

Delegat Zbašnik nato precita dve zadnji številki "Ameriškega Slovenca", ki je prinesel zelo "udjuden" pozdrav konvenciji in poročilo o isti, v sledi česar zborni en soglasno odločno obsoje tako nizko pisava.

Slišale so se tudi pritožbe, da "Glas Naroda" kot uradno glasilo te jednote ne pokilja nobenega iztisa na konvencijo.

Pri točki gleda stavkokazov se je razvila tudi precej dolga debata in po daljšem razmotrivanju je bilo sklenjeno, da se ta točka v dudu stavku lahko v toliko modifieira, da odgovarja postavam države, v kateri se vrši stavka.

Ravnokot se razvila precej živahnja debata glede suspenzij celih društev radi neplačanega asesmenta.

Popoldanska seja 20. septembra.

Gleda potnih listov za člane, ki odpotujejo v staro domovino, je bilo sklenjeno, da se izdajo z dobro enega leta.

Oni člani, ki odstopijo lahko z pristopijo nazaj v jednoto, ako se dajo ponovno preiskati in ako pristopijo v določenem času, plačujejo po prejšnjem starosti.

Oni člani, ki odpotujejo brez potnega lista v inozemstvo, niso upravičeni do nobenih podpor in zato unirjejo v inozemstvu, določno ne dobijo posmrtnine.

Gleda pravne člane, ki so zavrnane samo za posmrtnino in starostno podporo, pojasnjuje gl. tajnik, da imajo pravico do glasovanja samo o točkah pravil, ki se dotikajo njih zavarovalnine.

Precjel dolga debata se je vnela glede vojakov, ki vstopijo prestolno v vojakom in policijski. Če so se razna mnenja in pojasnjene je bilo, da, skorajki pristopljijo k policiji, da je to velikokrat korist Slovencev samih, da jih varujejo pred neobzirnim tujci in da tudi lahko veliko koristijo delaveem v času stavke. Daljše pojasnilo poda gl. blagajnik, kakor tudi gl. tajnik in neki delegat, ki sedaj še kandidira za enak posel v Minnesota. Nato je bilo sklenjeno, da vojaki v nem času so upravičeni do vsej podpor in v slučaju vojne pa zaradi posmrtnine in starostne dobljene.

Policaji so pa upravičeni do vseh podpor in to samo oni, ki so postavljeni od postavnih mestnih, okrajnih in državnih oblasti. Izveta so pa v vseh slučajih komunisti čuvaji in deputiji.

Sklenjeno je bilo, da član lahko zapusti posmrtnino tudi zaročenem in onim, ki so odvisni od njegovega zasluba. Pri tem gl. blagajnik zagovarja, da bi bili upravičeni do dela posmrtnine tudi oni, ki so imeli v oskrbi bolnika, kateri ni imel nobenih drugih sočetnikov, da bi skrbeli zanj pred smrto.

Gleda tega pojasni gl. tajnik, da bi bilo protipostavno in da jednostavno tako to sprejme lahko izgubi posmrtnino v nekaterih državah.

Pred zaključkom seje je bilo sklenjeno, da vsak delegat prispeva čakačima društva, ki sta predvili zadnjo soboto banket za delegata, kot nekako odškodnino

za ta banket po eni dolar, tako pa kateri član boče več prispevati, pa tudi lahko. Delegat Miadič temu ugovarja in je stavil predlog, da se ne plača nič, katerega predlog ni bil sprejet.

Vederna seja 20. septembra.

Na večerni seji so bile glavne točke na dnevnem redu o bolniški podpori, odškodnini in operacijski podpori.

Sklenjeno je bilo, da plačuje vsaki član, ki je zavarovan za bolniško podporo po \$50 za vsak dolar dnevine bolniške podpore v sklad bolniških podpor in v poskodninski sklad.

Enakopravni člani plačujejo poleg tega še po 20c v stroškovnem sklad in neenakopravne članice po 15c.

Glede teh skladov se je vnela precej dolga debata, v kateri omeni gl. tajnik, da bi bilo dobro, ako bi enakopravne članice plačevalo v stroškovni sklad več kot pa neenakopravne članice.

To zagovarja tudi gl. blagajnik in omeni, da je ta jednota edina v zgodovini jednot, ki nima nobenega asesmenta za stisko in valedtega on predloga, da se sprejme, kot je stestavljal gl. tajnik.

Nadalje priporoča gl. tajnik starostno podporo, ker je mnenje, da s "Slovenskim zavetiščem" mora biti neči in asesment za ta sklad bo prišel pozneje na vrsto.

Na to omenja gl. blagajnik, da bi bilo dobro, ako bi se ustavil v poseben sklad za "narodno obrambino" v katerega bi člani plačevali po 2c mesečno in v istem smislu govoriti tudi delegat Pogorele, nakar izjavlja delegat Arko da naj ne delamo nobene propagande ne za politiko in vero. Ne kateri so mnenja, da je dojnoč članov v prvi vrsti skrbeti za tukaj v Združenih državah.

Gl. tajnik Pishler nato izjavlja, da bi se ustavilo, dokler tak sklep bi prav lahko in nekote podprtih kralja Petra in, da je treba biti raditev zelo previden s kako tak podporo in da je naša dolžnost, deljenje v našem delokrogu in da se ne vmesavamo v stvari, ki se na ticejo bratske podpore organizacije.

Glede skladov predloga delegata Gregorka, da naj se uvede štirirazred za bolniško podporo, nameri se za en dolar, dva, tri in štiri dolarje. Delegat Zorič govoriti proti temu, na kar je bil tozadevni predlog odklonjen in ostanevale dva razreda za bolniško podporo, namreč za en in dva dolarja.

Sledila je debata, s katerim dnevom je bolnik upravičen do podpore. Nekateri so bili mnenje, da se za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prvih šest mesecov celo podpora in po preteklu šest mesecov se pa izplačuje polovica bolniške podpore, dokler traja bolezni.

Sledila je debata, s katerim dnevom je bolnik upravičen do podpore. Nekateri so bili mnenje, da se za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od prvega dneva.

Istotako je bila precej dolga debata, koliko časa je bolnik upravičen do podpore. Nekateri delegeti avetujojo, da naj se plača za prve tri dni ne plača niti in drugi pa, ako bolzen ne traja dalj kot sedem dni, da bolniški upravičen do podpore, ako pa traja dalj, pa dobi od pr

Iz glavnega urada S. N. P. J.

Spošno glasovanje S. N. P. J. štev 4.

VOLITVE ZA IZPRAZNJENA MESTA V GL. ODBORU SNPJ.

Članom in članicam Slovenske narodne podporne jednote se tem potom naznana, da se bodo vršile volitve in okje volitve za izpraznjena mesta v glavnem odboru.

Kot znano, so bilo že enkrat razpisane volitve za gl. glagajnika S. N. P. J., za katere mesto so kandidirali bratje: John Vogrich, Wm. Brunschmid in Frank Tauch. Ker pri takratnih volitvah nikdo ni dobit potrebe vadine, gresta torej br. John Vogrich in Wm. Brunschmid na očju volitev.

Nadalje imamo tudi volitev glavnega bolniškega nadzornika S. N. P. J. za vzhodne skrojje. Pravila določajo, da gresta na volitve tista dva kandidata, ki sta dobila pri nominaciji največ glasov. Kot je razvidno iz uradnega poročila, pridejo v postev br. Kvartie in br. Ambrožič ter br. Cebular, kajti zadnja sta dobila pri nominaciji enako število glasov. Da se izognemo očjih nominacijskih volitev, je odstopil br. Cebular od kandidature v prid br. Ambrožiču. Na volitev za bolniškega nadzornika gresta torej br. John Kvartie in br. Jakob Ambrožič.

Glasom pravil trajajo volitve glavnih odbornikov šestinpetdeset dni. Te volitve začnejo torej dne 1. oktobra in končajo dne 25. novembra 1920.

Volitve glavnih odbornikov se vrše le na redni ali izredni seji. Ko pride volitev na društveni dnevni red, je treba najpreje izvoliti zato poseben odbor, sestojec iz treh članov, ki razdeli glasovnice in jih potem zopet poberi in pretekojo, koliko glasov je dobil kateri kandidat. Društveni uradniki morajo pa strogo paziti, da se vrste volitve v redu in pravilno in da je na volilni dan izključena vseča agitacija. Vsak član sme glasovati, toda samo na sebi, ko je glasovanje na dnevnem redu. Steti glasove članov, ki niso bili prisotni za časa glasovanja ali kateri niso osebno glasovali, ni dovoljeno. V slednjem, da se izve, da se je pri katerem društву krilo to določbo, bomo prisiljeni zavrdi rezultat glasovanja takega društva, proti društvenim uradnikom pa uvesti kazensko postopanje. Prosimo torej, da se to strogo vpoštova.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

SPOŠNO GLASOVANJE S. N. P. J. ŠTEV. 4.

Individualna glasovnica

veljavna za izredne volitve za izpraznjena mesta v glavnem odboru Slovenske narodne podporne jednote, ki se pričnejo dne 1. oktobra in se končajo dne 25. novembra, 1920. Pravila do spošnega glasovanja imajo vsi člani in članice. Vsak naj glasuje samo za enega kandidata za vsako izpraznjeno mesto s tem, da naredi krilko v četverokotu, ki se nahaja za imenom vsakega posameznega kandidata.

KANDIDATI:

Za glavnega glagajnika:

John Vogrich

Wm. Brunschmid

Za glavnega bolniškega nadzornika:

John Kvartie

Jakob Ambrožič

(Opomba: Posebne glasovnico v to avro bodo razpolokane o pravem času na vsa društva. Tajniki krajevnih društev, ki ne prejmejo glasovnic do 1. oktobra t. l. naj nas obvestijo, da jim pošljemo druge).

Priziv na spošno glasovanje.

Društvo "Zavednost", št. 59, S. N. P. J. ni zadovoljno z razredbo glavnega porotnega odbora S. N. P. J. v zadovoljni Anton Urbanču, kateremu je društvo izključilo, glavni porotni odbor ga je pa spomnil nekrivim. Društvo št. 59, S. N. P. J. matra, da se s tem oddiokom glavnega porotnega odbora ki je bil pričlenjen v uradnem glasilu Prosveti dne 2. junija t. l. godi krivico društvu in jednoti, zato se obrne na tretje razredič, to je na spošno glasovanje člana S. N. P. J., kateremu tukaj predloži otočnico in zapisnik porotne obravnavne društva, sklep glavnega porotnega odbora in nekaj podatkov v obrambo društva.

Zapisnik društvene porote, ki se je vrnila dne 18. aprila, 1920.

Porotnikom za društvo sta izbrana: John Zenta in Andrej Gerlovič.

Porotnika za otočenca sta: John Ilovar in John Rersetich. Predsednikom porote je izvoljen Jakob Šmit, zapisnikarjem pa John Zuglič.

Nato predsednik predčita otočnico, ki jo je vzdignil v imenu društva Jole Kovačič proti sobranemu Anton Urbanču, ki se glasi:

Br. Urbanč je kril pravila in skodoval društvo in Jednoti s sedečimi prestopki.

1. Ker je delal za časa od ujetje priznane in - napovedane stavke.

2. Ker je za časa stavke tolil svoje obrate, ki so bili na stavki pri njih delovodnih, posledica česar je bila, da je izgubilo delo več stavkarjev, med njimi članov društva št. 59 in so se moralis zaradi tega izseliti.

3. Ker je s tem povzročil, da društvo ne more napredovati.

4. Ker je zmerjal vse društvo z I. W. W.

5. Ker je nosil jednotina pravila k tovarniškim superintendentom.

sekun februarju vrnil asesment, katerega je br. Urbanč in sprejet in da je bil isti asesment vrnjen s pripombo, da ga je društvo iztralo in da on kot tajnik zato ne sme vzel asesmenta od njega.

Na sedmo točko izjavi obtožni, da društvo res ne posluje pravilno.

Na to se odstranita točitelj in točenec in prične se tajno glasovanje na podlagi zasiljanja dokazov in obrambnega zagovora. Rezultat glasovanja je: Deset glasov za "kriv" in trije glasovi za "ne kriv". Lastnorogni podpis: John Zuglič, zapisnikar; Jakob Blut, predsednik porote; John Zenta, Andrej Gerlovič, John Ilovar in John Rersetich, porotniki.

Na to razdrobno društvene porote je vzel br. Urbanč priziv na glavni porotni odbor, od katerega smo bili obvezeni kot sledi:

Springfield, III. dne 15. maja 1920.

Gosp. John Zuglič,

De Pue, Ill.

Spostovani sobrat: — Tem potom Vas obveščam, da je gl. porotni odbor sklenil z večino glasov, da mora Vaše društvo Anton Urbanča, ki je bil izklicen za kazeno, sprejeti nazaj.

Z odličnim postopanjem, Vas udani

John Underwood, predsednik porot. odbora.

Kot smo že zgornj omenili smatrano, da je razmedba gl. porotnega odbora krivljen ter denetu in jednoti škodljiva, in ker ni drugega izhoda, da se naša stvar čim preje resi in da najde mo pravico, se torej obračamo na spošno glasovanje.

Nato društvo bi br. Urbanč odpustilo, če bi se on pregral samo s tem, da je delal za cas stavke, ker isti je v resnici nekak foreman ali prigrajanec na dvorišču podjetja, kjer je bila stavka, na podlagi česar je tudi gl. porotni odbor, kakor je razvidno, izrekel svojo sodbo. Toda br. Urbanč se je pregral polegtega zoper druge obdobjitve, kar mu je bilo dokazano in s tem je svojim bratom v resnici velike škodoval. Marsikateri izmed bratov je imel dobro delo in dobro plačo, pa ga ne more vedč nasaj dobiti, ker nas je on očrnil. Nekateri bratje sploh niso mogli dobiti tukaj več dela, in ker tukaj ni delne industrije, so se bili prisiljeni izseliti z društinami od tukaj, kar vsak razume tako tedavno in s kakim stroški je zvezano vse to. In valed njegove zlobe in opravljanja bi se kmalu zgodilo, da bila mestne oblasti začele priznati in nam prepovedale zborovanje in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se delali popraj, toda vse priznanje je imelo le malo vaseha. Medtem ko so nekateri odnehali to, da bili privoljeni br. Urbanču odpustiti, "je bila že zmoyaj vedča stranke, ki so se tudi odzvale. Zasiljanje se je vrilo temeljito in nepristransko. Obdobjitve zoper br. Urbanču so bile dokazane, kar je isti tudi deloma priznal ter prosil, da se mu odpusti. Tudi jaz sem apeliral na vse prisotne in si prizadeval jih pridobil, da si odpustijo drug druge in delajo zopet sledno za napredok društva in jednot, kakor se del

